

İlk günden beri hastanede Berkin'in yanında bekleyen arkadaşları bilir; içimiz yanmadı, zaten durmaksızın yanıyordu. Yine de bir umut bekliyorduk.

Gelenektir "son görevimizi yapıyoruz" denir cenaze kaldırılırken. Bu kere durum öyle değil, görevimiz bitmedi. 15 yıllık canı 16 kilogramlık bedenine sığmadı, çıktı, tüm Dünya'ya yayıldı.

Ölüyü değil, toplanıp ölümü defnettik Türkiye'nin her yerinde ve Dünya'da.

Artık Berkin Elvan her yerde.

Hiç özlemeyeceğiz hep beraber olacağız artık; ekmek getirenlerimiz çok olsun a be çocuk.

* * *

Yazının bundan sonrasını 11 Mart'ta Berkin'imiz henüz yaşama tutunurken yazmıştım.

* * *

Dün (10 Mart 2014) itibariyle kapış döneminin kapandığı açıklık kazandı.

Yeni değerli maden yatağı bulunduğunda, yeni rantlar ortaya çıktığında ya da dışarıdan karşılıksız yoğun mal girişi olduğunda yeni değerli varlıkların sahiplenilmesi için kapış başlar. Olup biten, misket oynayan çocuklardan birinin "Kapış" diye bağırmasıyla başlayan itiş kakışa benzer. Kapıp kaçan çamura yatar. Hakkını aramayan, mızımıza dönüşür.

Ben en çok seyretmesini severdim misketi. Bakıp dikkatlice izleyip kimin misketini kim almış saptayıp beyan etmesi hoştu. Hele özellikle kapış yapılıp dağıldıktan sonra ertesi gün bir araya geldiğinde çıkan söz dalaşında haklıyı savunmak ne mutluluk vericiydi.

Dikkatli, titiz, hak gözeterek misket oynanmaz, seyredilir. Tornet öyle mi? Çalışma ister, bakım ister; arkadaşlara yardım etmek, arkadaşlardan yardım almak ister. Hülasa emekle gelir tornet keyif olarak.

Avrupa'nın önde gelen bir siyasetçisinin bir gece yarısı uçağa atlayıp habersiz gelip yaşlı Başbakanımız Bülent Ecevit'i ziyaret etmesiyle başlayan ve Avrupa Birliği'ne giriş olarak etiketlenen süreçle Türkiye'ye -Türk halkının elindeki varlıkları almak ve borç prangaları takmak üzere sürecin içinden bakıldığında- karşılıksız mal ve hizmet akti. İki yılı aşkın bir süredir bu akış duruldu, yakında tamamen kesilir.

Kapışacak bir şey yoksa kapışta olmaz. Durum ne o lobisini ne bu lobisini; bağımlılık yapana kadar bedava uyuşturucu veren torbacıyı anımsatıyor. Türkiye, dolara Avroya boğuldu ve artık sanki "no free lunch" deniyor.

2013, ekonomik olarak bitmiş olmasına karşın kapış dönemini o döneme özgü zorla sürdüreceğini zanneden gafillerin saldırdıkları tornet yapan çocukların canı pahasına nasıl direndiklerini ve birleşerek nasıl zorbalığı alt ettiklerini gösterdi.

Evet kapışçıların dönemi kapandı. Emeğine güvenen, emeğiyle hak edenlerin dönemi başladı.

Bir kere daha açıkça görüyoruz ki Türkiye coğrafi bir bölge değildir, Türkiye bizlerin emeğinin ürünleridir.

* * *

On küsur yıldır yaşadığımız kapış döneminde yalnızca hırsızlık, gasp, dolandırıcılık yapılmadı; devlet adına hareket etmeyip kendini bizzat devlet sananlar yalnızca emeğimizin ürününe göz dikmediler, sağlığımızı, özgürlüğümüzü ve yaşamımızı tehdit ettiler, yer yer sağlam durduklarını göstermek için mahvetteler. Artık o gidenler gelmez.

İntikam hiç alınamaz. Bir biçimde intikam aldığını sandığında bile içinde hep bir tamamlanmamışlık kalır. İntikamın emekçiye bir yararı yoktur, hatta yarasını derinleştirir. Gün bizim, aklına emeğine güvenenlerin günü. "Giden gelmiyor" diye intikam almanın yararı yok. Varolan koşullarda hesap sormanın da olanağı yok. Gün, her şeyden önce hesap

sormanın koşullarını kurma günüdür. Kapışçının zamanı kalmadı, bizim zamanımızın sınırı yok.

* * *

Bir de kapışçının bağımlılarına üzülüyorum. Kendileri oynamadılar oyunu. Ya çalışıp didinip ya da sağdan soldan aşırıp edindikleri misketleri kapışçıya verdiler. Kenarda durup oyunu seyrettiler. Hayır, kim kazanıyor kim haklı kim haksız saptamak için değil; kapışçı ne pahasına olursa olsun kazansın diye. Kapışçı o misketlerle oynamadı, yabancılara satıp parasını zulaya attı. Şimdi ne misketleri var ortada ne de oyun. Öylece kala kaldılar. Kapışçının bağır çağır oyun sürüyormuş rolünü yapmasını hiç de inandırıcı olmamasına karşın inançla izliyorlar.

Artık toplumsal güç ilişkilerinin hiç bir getirisi yok.([bknz.](#)) Etkisi olsa bile hep karşılıksız vererek, cepten yiyerek bir görüntü yaratmanın ötesine geçmez.

Nazım Hikmet olsa “motorları maviliklere süreceğiz” mi derdi? Artık tornetlerimizi yapıp yollara düşme vaktimiz geldi. “İnanın çocuklar çocuklar inanın” mı derdi Nazım Hikmet? Önceden söylendiğinde inanmamışsan da fark etmez. Hepimiz için olduğu gibi senin için de geldi o gün.

* * *

Geçen dönemi yanlış anlayıp Türkiye’yi, emeğimizin ürünlerini savunmaktan vaz geçip hakkı alacalı bulacalı kimliklere dayandıranlar, yeni dönemin başlangıcında yine şaşkın ördek gibiler.

Örneğin AK Parti’yi (haşa) Müslümanlığın temsilcisi görenler, aynı biçimde AK Parti ne kadar aksa o kadar Kürtlerin İşçi Partisi olan PKK’yı solculuğun ölçütü bildiler.

Sosyalist, emeğe dayalı haklılığa güvenir, güç dengelerine değil. Söz konusu hak olduğunda bir soysalist, kendi etnik kökenine ne kadar kayıtsızsa, herhangi bir çalışanın Kürtlüğüne de

o denli kayıtsızdır. Sosyalist, senin emeğinin karşılığında almaya razı olduğunu değil, emeğinin ürününün tümünü almanı ister; ötesi sosyalisti ilgilendirmez.

Uzun süre şimdi 'liberal sol' diye eleştirdiklerini nasıl önde gelen solcu fikir üreticileri yerine koyup izledilerse bugün de PKK'nın açıkça gerici olan sapkın siyasetinin kuyruğuna takılarak kimlik üzerinden siyaset yapıp bir de utanmadan "ben solcuyum", "ben devrimciyim", "ben sosyalistim" diyenlerin, çok yakında içine düştükleri durumda nasıl kıvracaklarını merak ediyorum. On yıllardır, Kürtlere teritoryal haklar deyu deyu Türkiye'yi, emeğimizin ürününü savunmaktan uzak durdular, hatta saldırdılar ona. Artık Türkiye'nin onları bekleyecek hali kalmadı. Türkiye, sosyalizmini kuruyor. Akıllarını başlarına alsınlar.

* * *

Sosyalizm, tornete benzemez. Öyle parçaları bir araya koyarak kurulmaz.

Sosyalistlik, karşısındaki insanı anlamanın, ona anlatmanın ve nihayetinde anlaşmanın belli bir biçimidir.

Liberal, insanı toplumdaki bağımsız, verili seçenekler arasında tercih yapan, bencil biri olarak anlar. Ona bir şeyleri bu anlayışla anlatır. Anlaşmasını bu anlayış temelinde yapar. İnsan, liberale göre nesnedir.

Öznellik, önceden belirlenmemiş, dışarıdan belirlenemeyen bir şeylerin olmasıdır. Örneğin hasta bir köpek gördüğünde "adam sen de" deyip orada bırakabilirsin ya da alıp veterinerine götürüp tedavi ettirebilirsin. Belki de kimsenin aklına gelmeyecek, hatta senin bile böyle bir durumda kalmadan aklına gelmeyecek bir şey yapabilirsin. Duyguydu, koşullanmışlıktı, alışkanlıktı, ne kadar açıklama getirmeye çalışırsan çalış tamamlanmamış bir yan kalır. İşte bu, insanı insan yapan öznelidir.

Sosyalist, insanın özneliğini, insanlar arasındaki ilişkinin topluluk gerçekleriyle çerçevelenmiş özneler arası ilişki olduğunu, insanın içinden çıktığı ve içinde bulunduğu topluluğa bağlı olarak var olduğunu anlar. Bu anlayışla anlatır ve bu anlayış temelinde

başkalarıyla anlaşır. İnsan, sosyaliste göre özneldir.

Neoliberalizmin kurulması, sıradan bir insanla karşılaştığında ancak liberal anlayışla anlaşabileceğini bekleyeceğin bir durumun oluşturulmasıdır. Neoliberalizm 30 yılda kuruldu, 20 yıla kalmadan çöktü. Şu sıralar, bu konuda yayıldıkça yayılan bir kaotiklik hissediliyor.

Sosyalizmin kurulması da, olacaksa neoliberalizmin kurulmasıyla aynı biçimde kavranabilir; insanların sosyalist bir anlayışla anlayıp, anlatıp anlaştıkları bir dünya.

* * *

Sonucu itibariyle sosyalist anlayışın yaygınlığıyla gözlemleyebileceğin sosyalizmin kuruluşu, kuruluş sırasında nasıl görülür?

Emek, başkası için yararlı bir şey yapmaktır. Kâr ise, başkaları için yarar sağlamadan, kendisi için yararlı bir şeyi ele geçirmek, tüketmektir.

Öncelikle kabul etmen gerekir ki, kârdan arındırılmış fiili sosyalizm ya da kısaca arı sosyalizm denemeleri, kâr hırsının getirdiği dinamizmi sağlayacak ikamelerini bulamadığı için kalıcı olamadı.

Burada sözünü ettiğim böyle arı bir sosyalizm değildir, sermayeci koşullarda değer emekle belirlenmesine çalışmaktır. Bu da, öncelikle demokratik bir yaşamayı, bağımsız bir yargıyı gerektirir.

Sosyalist, demokrasi ve bağımsız yargıyı kurup geliştirerek emekçinin hakkını alması için çalışadursun; sosyalizm karşıtları, emeği ve normal koşullarda emeği değerli olan yetenekli, akıllı, zeki insanları itibarsızlaştırıp demokrasiyi ve yargıyı çarpıtarak toplumsal güç ilişkilerini geliştirme uğraşındadır.

Emeğin hem kendisi hem ürünüyle alakasız birer nitelik olan dini, etnisiteyi, cinsiyeti

vesaireyi öne çıkarıp bunlarla bağlantılı -insanların serbest olacakları koşullarda bir anlam ifade etmeyeceğinden dolayı sürekli zor kullanımını gerektiren- hakları savunmak ve insanları bu haklar için mücadele etmeye sevk etmek, sosyalizm karşıtı siyasetlerin iyi örnekleridir.

Yarar, her türlü doğal, insani ve toplulukça haiz olunan çeşitliği barındırır; başkası için yararlı bir şey yapmak olarak emek de. Ayrıca dışarıdan bir zenginleştiriciye gereksinimi yoktur. Değerin temeline emeği, hukukun temeline herkesin kendi emeğinin ürününün sahibi olduğunu yerleştirdikten sonra zengin mi zengin bir değer düzenine, kapsayıcı mı kapsayıcı bir hukuk düzenine sahip olursun.

Yasalar şu ya da bu plana göre kaldırılarak, değiştirilerek ya da yazılarak, hukuk değiştirilemez. İşleyen bir hukuk, yasama yasanın uygulanacağı toplulukca kabul gören, meşru şeyleri yasa haline getirdiğinde ortaya çıkar. Gezi olayları olarak adlandırılan 2013'te yaşadıklarımız bunu açık biçimde gösterdi. Gezi olayları, demokrasi taleplerini dile getirmedi, demokrasinin gerekliliğini ortaya koydu. Bu sosyalist bir zaferdir.

Sosyalizmin tekeli elinde tutmaya çalışan küçük örgütlerin "örgütlenme" ya da "sokak siyaseti" zırvalıklarına bakıp diyebilirsin ki 2013 zaferi Türkiye'de sosyalizmin gelişmesini sağlayamayacak gibi gözüküyor.

Peki, ne yapılabilir? Örneğin sosyalist bir Belediye Başkan adayı, seçilmediğinde bile belediyede olup bitenleri takip edip -ha bin oy almış ha milyon farketmez- kendisine oy veren yurttaşların çıkarlarına göre politikalar üretmeli ve elindeki politika aletleriyle bunların uygulanmasını sağlamaya çalışmalıdır. Böylece onu tercih etmiş olan seçmen, kendisinin de belediye politikalarında her an etkin olduğunu hisseder. Ama nerede? Seçimden sonra kaybeden, çaktırmadan "ihale bana kalmadı" diye sevinip başka konularda sözle sosyalistiğine devam edecektir.

* * *

Haklı olarak “onu bunu suçlaması kolay, Osman, sen ne yapıyorsun” diye sorabilirsin.

Benim yeteneğim ve birikimim, anlama, anlatma, anlaşma üzerinedir; kısaca “anla[t|ş]ma” diye yazıyorum.

Herkes üzerine düşeni yapmalı. Ben de -ders vermeyi rahatsız edici bulduğum için ders, program vb. demiyorum- söyleşi grubu oluşturmayı düşündüm. En iyi olduğum iki konuda; “Anla[t|ş]ma” ve “Siyasal İktisat”.

Hani düşünürsün de düşündüğünü düşündüğün gibi ifade etmezsin; başka biçimde sunarsın. Düşünme (teori) dilinle konuşma (pratik) dilin ayrıdır. Neoliberalizmin kurulu olup dağılmaya başladığı içinde bulunduğumuz dönemde, düşünme dili ile konuşma dili arasında kapatılamaz yarıklar oluşuyor; özellikle Türkçede. Söyleşi grubu, katılımcılarının hem genel olarak hem de iktisat konusunda konuşma dillerinin düşünme dillerine yaklaşmasını amaçlıyor.

Aralık ayı içinde yaptığım çağırığa, yeterinden az talep geldi. Suçun bende olduğunu, tanıtımını beceriklice yapamadığımı düşünüyorum. Şimdi bir daha çağrı yapıyorum. Umarım bu sefer tanıtmayı becerebilirim de katılım olur, başlarız.

* * *

Tuncay Özkan, Yalçın Küçük, Merdan Yanardağ ve Doğu Perinçek, çok erken bir dönemde Türkiye’yi kapışçıların ne hale getireceğini görüp gözlerini budaktan sakınmadan tüm olanaklarıyla mücadeleye başladılar.

Keşke başarıya daha önce ulaşılsaydı da şimdi onları kiran kırana eleştirseydim.

Tutukluluklarından kurtulmaları, yeni dönemin başladığını gösteriyor.

Hem onların özgür kalmalarından, hem de yeni dönemin başlamasından dolayı sevinçliyim.

Ve sevincim tarifsiz.

Güç oyunları bitti, şimdi çok emek sarfetmemiz gerekiyor.

Hepberaber üreteceğimiz güzel günlerimiz var.